

9.10.2025

Johtava asiantuntija
Linda Viitala

Sisäministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista vuosina 2026 ja 2027

Sisäministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista vuosina 2024 ja 2025 (1230/2023) on voimassa vuoden 2025 loppuun. Nyt säädettävä asetus olisi voimassa kaksi vuotta ajalla 1.1.2026 - 31.12.2027. Asetuksessa säädettäisiin edellisen asetuksen tapaan julkisoikeudellisten sekä liiketaloudellisten suoritteiden maksullisuudesta.

Tausta

Säädösperusta

Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 2 §:n mukaan Pelastusopiston tehtävänä on antaa pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatillista peruskoulutusta, pelastustoimen päällystön ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta, normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseen valmentavaa koulutusta sekä huolehtia osaltaan pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnasta, tutkimustoiminnan koordinoinnista sekä tarvittaessa muistakin opiston toimialaan soveltuvista tehtävistä.

Samana pykälän 3 momentin mukaan Pelastusopiston tehtävänä on myös vastata pelastustoimintaan osallistuvan sivutoimisen henkilöstön sekä pelastuslain (379/2011) 2 a §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun sopimuspalokunnan ja muun sopimuksen tehneen yhteisön henkilöstön opetussuunnitelman valmistelusta, ylläpidosta ja kehittämisestä, kouluttajakoulutuksesta, kouluttajarekisterin ylläpidosta sekä opetusmateriaalin tuottamisesta.

Pelastusopistosta annetun lain 2 a §:n mukaan Pelastusopisto päättää ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015) soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa muussa Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa hankitun ammattipätevyyden tuottamasta oikeudesta toimia pelastuslain 57 §:n 1 momentissa ja 63 §:ssä sekä hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä noudattaen ammattipätevyyden tunnustamisesta annettua lakia. Säännöksessä viitatuilla tehtävillä ovat pelastuslaitoksen päätoimisen miehistön, alipäällystön ja päällystön tehtävät sekä nuohoojan ja hätäkeskuspäivystäjän tehtävät.

Pelastusopistosta annetun lain 11 §:n nojalla Pelastusopisto antaa pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatillisiin tutkintoihin johtavaa koulutusta. Lain 13 §:n nojalla Pelastusopisto antaa pelastustoimeen ja hätäkeskustoimintaan liittyvää ammatillista täydennyskoulutusta, pelastuslain (379/2011) mukaista väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

koulutusta sekä valmiuslain (1552/2011) mukaista varautumista edistävää koulutusta. Opisto voi antaa muutakin toimialaansa soveltuvaa koulutusta.

Pelastusopistosta annetun lain 36 §:n 1 momentin mukaan Pelastusopiston suoritteista perittäviin maksuihin sovelletaan valtion maksuperustelakia. Pykälän 2 momentin mukaan poiketen siitä, mitä valtion maksuperustelaisissa säädetään, Pelastusopiston liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien suoritteiden hinnoittelu voi poiketa liiketalousperiaatteesta vapaaehtoisten palokuntien koulutuksessa sekä sellaisessa pelastustoimen koulutuksessa, jonka kustannukset muodostuvat erityisen kalliiksi tai jonka kysyntää valtio haluaa lisätä. Tässä momentissa tarkoitetuista suoritteista säädetään tarkemmin sisäministeriön asetuksessa. Sisäministeriön asetuksella säädetään myös näiden suoritteiden tuottamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen liittyvät perusteet.

Pelastusopistosta annetun lain 23 §:n 1 momentissa säädetään, että ammatillisessa peruskoulutuksessa opetus on maksutonta. Pykälän 2 momentin mukaan valmiuslain 12 §:n mukaista varautumista edistävään koulutukseen osallistuvan opetus ja ruokailu sekä majoitus opiston asuntolassa on maksutonta Pelastusopistolla tapahtuvan koulutuksen aikana. Pykälän 3 momentin mukaan väestönsuojelukoulutukseen osallistuvien eduista säädetään pelastuslain 57 §:ssä (nyk. pelastuslaki 379/2011 70 §).

Pelastuslain 57 §:ssä säädetään pelastustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Pykälän 3 momentin mukaan pelastustoimintaan osallistuvalla sivutoimisella sekä sopimuspalokuntaan ja muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluvalta henkilöltä vaaditaan Pelastusopiston opetussuunnitelman mukainen koulutus.

Pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen (407/2011) 7 §:n mukaan pelastuslain 57 §:n 2 momentissa [nyk. 3 momentissa] tarkoitettua sivutoimiselta henkilöltä ja sopimuspalokuntaan kuuluvalta henkilöltä vaaditaan, että:

- 1) sammutus- ja pelastustyöhön osallistuva on suorittanut vähintään Pelastusopiston vahvistaman opetussuunnitelman mukaisen sammutustyökurssin;
  - 2) sammutus- ja pelastustyöhön osallistuva päällystö ja alipäällystö on suorittanut vähintään Pelastusopiston vahvistaman opetussuunnitelman mukaisen yksikönjohtajakurssin tai pelastusalan ammatillisen tutkinnon;
  - 3) palokunnan päällikkö on suorittanut pelastuslain 55 §:ssä tarkoitettussa oppilaitoksessa vähintään sopimuspalokunnan päällikkökurssin, sivutoimisen teollisuuspalopäällikön peruskurssin taikka tämän asetuksen 6 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetun tutkinnon.
- Pelastussukellustehtävään osallistuvalla vaaditaan lisäksi, että hän on suorittanut tehtävän edellyttämän Pelastusopiston vahvistaman opetussuunnitelman mukaisen kurssin.

Ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015) 7 §:n mukaan ammattipätevyyden tunnustamispäätöksessä hakijalle voidaan asettaa vaatimus kelpoisuuskokeen suorittamisesta tai enintään kolme vuotta kestävästä sopeutumisajasta, jos hakijan saaman koulutuksen sisältö on olennaisesti erilainen kuin vastaavan kansallisen koulutuksen sisältö. Pykälän 5 momentin mukaan yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, koulutuksen järjestäjien ja muiden oppilaitosten sekä näyttötutkinnon järjestäjien tulee järjestää kelpoisuuskokeet ammattipätevyyden tunnustamispäätöksessä edellytetyn mukaisesti. Hakijalla tulee olla mahdollisuus suorittaa kelpoisuuskoee kuuden kuukauden kuluessa sen päätöksen tekemisestä, jossa hakijalle on määrätty kelpoisuuskoee. Kelpoisuuskoeeeseen osallistumisesta ja hyväksytystä suorituksesta annettavasta todistuksesta peritään koeeeseen osallistujalta omakustannusarvon mukainen maksu noudattaen valtion maksuperustelakia.

Ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaan ammattipätevyyden tunnustamisesta vastaavan viranomaisen tulee ilmoittaa hakijalle hakemuksen vastaanottamisesta sekä mahdollisista puuttuvista asiakirjoista kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta. Yleiseen tunnustamisjärjestelmään liittyvä hakemus ja ammattikokemukseen perustuva hakemus on ratkaistava neljän ja muu hakemus kolmen kuukauden kuluessa vaadittavien asiakirjojen esittämisestä. Pykälän 2 momentin mukaan hakijalle voidaan asettaa vaatimus korvaavista toimenpiteistä, jolloin toimivaltainen viranomainen tekee ehdollisen ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen. Kun korvaavat toimenpiteet on suoritettu hyväksytysti, toimivaltainen viranomainen tekee hakemuksen perusteella lopullisen ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen.

Valtion maksuperustelain (150/1991) 6 §:n 1 momentin mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien

kokonaiskustannusten määrää (*omakustannusarvo*). Pykälän 2 momentin mukaan yhden tai useamman viranomaisen samanlaatuisista suoritteista voidaan määrätä samansuuruinen maksu silloinkin, kun suoritteen tuottamisesta aiheutuva kustannukset poikkeavat toisistaan. Tällaisen kiinteän maksun suuruutta määrittäessä on otettava huomioon suoritteiden keskimääräinen kokonaiskustannus.

Valtion maksuperustelain 7 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen muiden kuin 6 §:ssä tarkoitettujen suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein. Valtion talousarviossa voidaan osoittaa määräraha liiketaloudellisin perustein hinnoiteltujen suoritteiden hintojen alentamiseksi. Pykälän 2 momentin mukaan jos viranomaisella on tosiasiallinen yksinoikeus 1 momentissa tarkoitettujen suoritteiden tuottamiseen, saadaan suoritteesta perittävä hinta määrätä myös niin, että se vastaa suoritteen omakustannusarvoa. Pykälän 3 momentin mukaan jos viranomaisen tuottaa suoritteita määräävässä markkina-asemassa, on suoritteiden hinnoittelussa otettava huomioon kilpailulain (948/2011) määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä koskevat säännökset.

Taloudelliset vaikutukset

Taluspoliittinen ministerivaliokunta on 24.6.2025 linjannut, että virastojen maksullisen toiminnan tulee maksuperustelain mukaisesti olla kustannusvastaava viimeistään vuodesta 2027 alkaen ja että maksutulojen mahdollinen kasvu johtaa toimintamenojen tason laskuun. Maksuperustelain mukaisesti perustellusta syystä maksu voisi edelleenkin olla matalampi, mutta myös näiden alikatteisten maksujen tasoa tulee nostaa nykyisestä tasosta lähemmäksi kustannusvastaavuutta.

Asetusehdotuksessa säädettäisiin edelleen koulutustoimintaan liittyvistä maksullisista julkisoikeudellisista suoritteista, joista voitaisiin periä omakustannusarvoa alempi maksu (1 §) sekä liiketaloudellisista suoritteista, joista Pelastusopistosta annetun lain 36 §:n 2 momentin nojalla voitaisiin periä omakustannusarvoa alempi maksu (4 §). Säännöksillä toteutettaisiin osaltaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman 20.6.2023 kirjausta, jonka mukaan sopimuspalokuntien asema ja toimintakyky turvataan. Taluspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukaisesti edellä mainituissa pykälissä säädettäväksi ehdotettujen kurssien ja koulutusten osalta kustannusvastaavuutta kuitenkin nostettaisiin korottamalla maksuja.

Asetuksen 1 ja 2 §:ien maksuihin esitetään yhteensä noin 24 prosentin korotusta. Asetuksen 1 §:n mukaisten kurssien ja koulutusten osalta korotus olisi kuitenkin noin 8 prosenttia ottaen huomioon majoituksen poistaminen asetusehdotuksen 1 §:n 1 momentin 1 - 3 kohdissa tarkoitetuista kurseista. Asetuksen 2 §:ssä säädettäväksi esitettyjen ammattipätevyyden tunnustamiseen liittyvien maksullisten julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuutta tarkistettaisiin. Asetuksen 2 §:n mukaisten suoritteiden maksuja korotettaisiin noin 39 prosenttia. Korkeaa prosenttia selittää kelpoisuuskokeen järjestämisestä perittävän maksun korotus, joka olisi 117,6 prosenttia.

Maksukorotukset johtuvat kustannusvastaavuuden lisäämisestä sekä yleisestä kustannustason noususta ja inflaation vaikutuksesta palvelu- ja tuotekustannuksiin.

Voimassa olevan asetuksen (*Sisäministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista vuosina 2024 ja 2025, 1230/2023*) julkisoikeudellisten suoritteiden maksuja korotettiin noin 3 % suhteessa sitä edeltäneeseen asetukseen (*Sisäministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista, 1040/2022*). Vuonna 2024 maksullisten julkisoikeudellisten suoritteiden toteutunut kustannusvastaavuus on ollut 62 % ja vuonna 2025 sen ennustetaan olevan 85 %. Kustannusvastaavuuden lisäämiseksi maksullisten julkisoikeudellisten suoritteiden maksuihin esitetään nyt suurempia korotuksia.

Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin Pelastusopiston harjoitusalueella sovellettuina harjoituksina toteutettavista kurseista, joilla opetetaan pelastuslaitosten ja sopimuspalokuntien miehistöltä vaadittavaa pelastustoiminnan ammattitekniistä osaamista ja joiden kysyntää valtio haluaa lisätä. Myös näiden osalta kustannusvastaavuutta esitetään nostettavan siten, että Pelastusopisto perisi asiakasmaksuna 85 prosentin sijasta keskimäärin 90 prosenttia kurssin kuluista.

Pelastusopisto arvioi julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusten olevan vuosina 2026 ja 2027 yhteensä 202 000 euroa vuodessa. Pelastusopisto arvioi julkisoikeudellisten suoritteiden tuottojen

olevan vuosina 2026 ja 2027 yhteensä 200 000 euroa vuodessa. Pelastusopiston toimittamien kustannusvastaavuuslaskelmien perusteella julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuusprosentti vuonna 2026 ja 2027 olisi 99 %.

Liiketaloudellisesti hinnoitellun toiminnan kustannusten Pelastusopisto arvioi olevan vuosina 2026 - 2027 yhteensä 628 000 euroa. Liiketaloudellisesti hinnoitellun toiminnan tuottojen arvioidaan olevan vuosina 2026 - 2027 yhteensä 720 000 euroa. Pelastusopiston toimittamien kustannusvastaavuuslaskelmien perusteella liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuusprosentti vuonna 2026 ja 2027 olisi 115 %.

Asetuksessa on kyse maksutuloista, jotka olisivat vuositasolla alle 5 milj. euron määräiset. Näin ollen ei ole tarvetta käsitellä asetusta asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen (TM 0201; 3.1.2002, muut. 15.11.2012) kohdan 2.2.8. mukaan valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.

Lausuntokierros

Sisäministeriö pyysi lausuntoa asetusluonnoksesta Pelastusopistolta, valtiovarainministeriöltä, Opetus- ja kulttuuriministeriöltä sekä Opetushallitukselta.

Säännöskohtaiset perustelut

1 § Koulutustoimintaan liittyvät maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet

Pelastusopistosta annettua lakia koskevan hallituksen esityksen (HE 222/2005 vp) yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan pelastustoimen järjestelmä Suomessa perustuu merkittävilta osin vapaaehtoisten toimijoiden panokseen. Vapaaehtoiset pelastustoimen yksiköt ja alalla toimivat järjestöt huolehtivat niistä pelastustoimen tehtävistä, joista on pelastusviranomaisten kanssa sovittu. Valtion edun mukaista on pyrkiä lisäämään sellaiseen koulutukseen osallistumista, joka tukee varautumista ja varmistaa pelastustoimen järjestelmän asianmukaisen toiminnan ja palvelujen riittävyden erityisesti poikkeuksellisen suuria voimavaroja edellyttävissä pelastustoiminnan tilanteissa.

Asetusehdotuksen 1 §:n otsikoksi esitetään ”Koulutustoimintaan liittyvät maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet”, sillä pykälässä esitetään säädettäväksi vain kurseista ja koulutuksista. Ammattipätevyyden tunnustamispäätöstä koskeva sääntely ehdotetaan siirrettäväksi asetuksen 2 §:ään.

Asetusehdotuksen 1 §:n 1 momentin mukaan valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuja koulutustoimintaan liittyviä maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista Pelastusopisto perisi omakustannusarvoa alemman maksun, olisivat:

- 1) sopimuspalokunnan päällikkökurssi, josta Pelastusopisto perisi kiinteänä maksuna 152 euroa kurssipäivältä;
- 2) sivutoimisen teollisuuspalopäällikön peruskurssi, josta Pelastusopisto perisi kiinteänä maksuna 163 euroa kurssipäivältä;
- 3) Pelastusopistolla järjestettävä vesipelastuskurssi, josta Pelastusopisto perisi kiinteänä maksuna 295 euroa kurssipäivältä;
- 4) sopimushenkilöstön vastaavan kouluttajan pedagoginen koulutus, josta Pelastusopisto perisi kiinteänä maksuna 177 euroa koulutuspäivältä;
- 5) sopimushenkilöstön vastaavan kouluttajan aihekohtainen koulutus, josta Pelastusopisto perisi kiinteänä maksuna 155 euroa koulutuspäivältä;
- 6) hälytysajoneuvon kuljettajakurssin kouluttajakoulutus, josta Pelastusopisto perisi kiinteänä maksuna 267 euroa koulutuspäivältä;
- 7) sammutustekniikkakouluttajakoulutus, josta Pelastusopisto perisi kiinteänä maksuna 358 euroa koulutuspäivältä

Suhteessa voimassa olevaan asetukseen pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 7 kohta, jossa säädettäisiin sammutustekniikkakouluttajakoulutuksesta. Lisäksi, kuten edellä todettiin, ammattipätevyyden tunnustamis päätöstä koskeva sääntely siirrettäisiin asetuksen 2 §:ään.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin sopimushenkilöstön aihekohtaisen koulutuksen maksuista tarkemmin. Säännöksen mukaan, jos edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu koulutus järjestetään muualla kuin Pelastusopistolla, kiinteä maksu olisi kuitenkin 187 euroa koulutuspäivältä. Jos koulutus järjestetään tietoliikenneyhteyttä käyttämällä, kiinteä maksu olisi 96 euroa koulutuspäivältä. Koulutukseen liittyvästä käytännön harjoittelusta Pelastusopisto perisi 252 euroa koulutuspäivältä. Käytännön harjoittelusta perittävä summa olisi 252 euroa riippumatta siitä, toteutetaanko harjoittelu Pelastusopiston tiloissa vai muualla Pelastusopiston ulkopuolella.

Pykälän 3 ja 4 momenteissa säädettäisiin siitä, mitä 1 momentissa lueteltujen kurssien ja koulutusten hintaan sisältyisi. Pykälän 3 momentin mukaan sopimuspalokunnan päällikkökurssin ja sivutoimisen teollisuuspalopäällikön peruskurssin hintaan sisältyisivät opetus ja kurssilla jaettava materiaali sekä aamiainen ja lounas kurssipäivinä Pelastusopistolla. Vesipelastuskurssin hintaan sisältyisivät opetus, varusteet ja kurssilla jaettava materiaali sekä aamiainen, lounas ja päivällinen.

Suhteessa voimassa olevaan asetukseen pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, ettei sopimuspalokunnan päällikkökurssin, sivutoimisen teollisuuspalopäällikön peruskurssin ja vesipelastuskurssin hintaan sisältyisi jatkossa enää majoitusta. Majoitus esitetään poistettavaksi, sillä Pelastusopiston käytettävissä olevat majoitustilat ovat riittämättömät suhteessa Pelastusopiston opiskelijoiden määrään. Majoituksen omakustannusarvo on noin 50 euroa päivältä.

Pykälän 4 momentin mukaan sopimushenkilöstön vastaavan kouluttajan pedagogisen koulutuksen, vastaavan kouluttajan aihekohtaisen koulutuksen, hälytysajoneuvon kuljettajakurssin kouluttajakoulutuksen ja sammutustekniikkakouluttajakoulutuksen hintaan sisältyisivät opetus ja kurssilla jaettava materiaali sekä lounas koulutuspäivinä. Koulutuksen hintaan ei kuitenkaan sisältyisi lounas, kun koulutus järjestetään tietoliikenneyhteyttä käyttämällä.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu sammutustekniikkakouluttajakoulutus.

Suhteessa voimassa olevaan asetukseen sopimuspalokunnan päällikkökurssin maksu laskisi 168 eurosta 152 euroon, sivutoimisen teollisuuspalopäällikön peruskurssin maksu laskisi 182 eurosta 163 euroon ja vesipelastuskurssin maksu laskisi 344 eurosta 295 euroon. Maksujen alentamiset perustuvat siihen, ettei kyseisten kurssien hintaan enää sisältyisi ilmaista majoitusta.

Sen sijaan sopimushenkilöstön vastaavan kouluttajan pedagogisen koulutuksen maksua korotettaisiin 171 eurosta 177 euroon, sopimushenkilöstön vastaavan kouluttajan aihekohtaisen koulutuksen maksua korotettaisiin 137 eurosta 155 euroon ja hälytysajoneuvon kuljettajakurssin kouluttajakoulutuksen maksua korotettaisiin 251 eurosta 267 euroon. Lisäksi asetuksen 1 §:n 3 momentin mukaisesti muualla kuin Pelastusopistolla järjestettävän vastaavan kouluttajan aihekohtaisen koulutuksen maksua korotettaisiin 171 eurosta 187 euroon, tietoliikenneyhteyttä käyttämällä järjestetyn koulutuksen maksua korotettaisiin 91 eurosta 96 euroon ja koulutukseen liittyvää käytännön harjoittelun maksua korotettaisiin 251 eurosta 252 euroon.

Kuten edellä on todettu, 1 §:ssä säädettävien kurssien ja koulutusten osalta maksuja korotettaisiin 8 prosenttia ottaen huomioon majoituksen poistaminen 1 momentin 1 - 3 kohdissa tarkoitetuista kursseista. Maksukorotukset johtuvat kustannusvastaavuuden lisäämisestä sekä yleisestä kustannustason noususta ja inflaation vaikutuksesta palvelu- ja tuotekustannuksiin.

2 § Ammattipätevyyden tunnustamiseen liittyvät maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet

Pelastusopisto järjestää muissa jäsenvaltioissa pelastusalan ammatillisen tutkinnon suorittaneille ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitetun kelpoisuuskokeen, jonka sisällön Pelastusopisto on määritellyt. Lisäksi Pelastusopiston tehtävänä on ammattipätevyyksien tunnustamis päätösten antaminen. Tehtävä siirrettiin Opetushallitukselta Pelastusopistolle 1.1.2024 alkaen. Pelastusopisto päättää ammattipätevyyden tunnustamisesta pelastuslaitoksen päätoimisen

miehistön, alipäällystön ja päällystön tehtävien sekä nuohoojan ja hätäkeskuspäivystäjän tehtävien osalta.

Asetusehdotuksen 2 §:n otsikoksi esitetään ”ammattipätevyyden tunnustamiseen liittyvät maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet”. Ammattipätevyyden tunnustamiseen liittyviä maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista pykälässä säädettäisiin, olisivat ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa tarkoitetut kelpoisuuskokeen järjestäminen sekä ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen antaminen.

Voimassa olevan asetuksen 1 §:ssä oleva ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen antamista koskeva sääntely siirrettäisiin asetusehdotuksen 2 §:ään. Tämä tarkoittaisi sitä, ettei ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen antamisesta perittävää maksua voisi enää säätää omakustannusarvoa alemmaksi valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaisesti vaan siitä tulisi periä mainitun lain 6 §:n 2 momentin nojalla omakustannusarvon mukainen kiinteä maksu.

Pykälän 1 momentissa todettaisiin, että maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista Pelastusopisto perisi omakustannusarvon mukaisen kiinteän maksun, olisivat ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015) 7 §:ssä tarkoitettu kelpoisuuskokeen järjestäminen sekä 13 §:ssä tarkoitettu ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen antaminen. Kelpoisuuskokeen järjestämisestä perittävästä maksusta säädettäisiin pykälän 2 momentissa ja ammattipätevyyden tunnustamispäätöksestä perittävästä maksusta pykälän 3 momentissa.

Pykälän 2 momentin mukaan Pelastusopisto perisi 1 momentissa tarkoitetun kelpoisuuskokeen järjestämisestä 840 euron maksun sekä kelpoisuuskokeen hyväksytystä suorituksesta annettavasta todistuksesta 20 euron maksun.

Suhteessa voimassa olevaan asetukseen kelpoisuuskokeen järjestämisestä perittävää maksua korotettaisiin 386 eurosta 840 euroon. Sen sijaan kelpoisuuskokeen hyväksytystä suorituksesta annettavasta todistuksesta perittäisiin edelleen 20 euron maksu. Kelpoisuuskokeen järjestämisen osalta maksukorotus olisi 112 prosenttia. Korotus johtuu kustannusvastaavuuden tarkistamisesta.

Pykälän 3 momentin mukaan Pelastusopisto perisi 1 momentissa tarkoitetun ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen antamisesta 422 euron maksun. Jos hakijalle annettaisiin ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 13 §:n 1 momentissa tarkoitetussa päätöksessä kelpoisuus useampaan kuin yhteen tehtävään, maksua korotettaisiin 123 eurolla jokaisen lisäkelpoisuuden osalta, kuitenkin enintään 246 eurolla. Mainitun lain 13 §:n 2 momentissa tarkoitetusta lopullisesta tunnustamispäätöksestä Pelastusopisto perisi kuitenkin 100 euron maksun.

Suhteessa voimassa olevaan asetukseen ammattipätevyyden tunnustamispäätöksen antamisesta perittävää maksua korotettaisiin 420 eurosta 422 euroon. Päätöksestä, jossa hakijalle annetaan kelpoisuus useampaan kuin yhteen tehtävään, maksukorotusta lisäkelpoisuuden osalta korotettaisiin 122 eurosta 123 euroon ollen enimmillään 244 euron sijasta 246 euroa. Mainitun lain 13 §:n 2 momentissa tarkoitetusta lopullisesta tunnustamispäätöksestä Pelastusopisto perisi edelleen 100 euron maksun.

Säännöksessä tarkoitettu 422 euron maksu perittäisiin myös ehdollisesta ammattipätevyyden tunnustamispäätöksestä. Maksu perittäisiin myös silloin, kun hakemukseen annettaisiin kielteinen päätös.

3 § Maksulliset liiketaloudelliset suoritteet

Asetusehdotuksen 3 §:n mukaan valtion maksuperustelain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja muita maksullisia suoritteita, jotka Pelastusopisto hinnoittelee liiketaloudellisin perustein, olisivat:

- 1) muut kuin 1 §:ssä tarkoitetut kurssit ja koulutukset;
- 2) tilauksesta valmistettu koulutusaineisto;
- 3) konsultointi ja muu siihen verrattava palvelu;

4) koulutus- ja majoitustilojen, harjoitusalueen ja -laitteiden sekä kaluston vuokraus; sekä

5) muut erikseen sovitut palvelut.

Edellä 1 momentin 4 kohdasta poiketen Pelastusopistossa tuntiopettajana toimivien henkilöiden majoitus Pelastusopiston asuntolassa ja kurssihotellissa olisi kuitenkin maksutonta.

Suhteessa voimassa olevaan asetukseen pykälän 1 momentin 1 kohtaa selkeytettäisiin poistamalla siitä viittaus asetuksen 2 §:ssä tarkoitettuun kelpoisuuskokeeseen. Lisäksi 1 kohtaan lisättäisiin sana koulutukset.

4 § Sovellettuina harjoituksina toteutettavat kurssit

Pelastusopistosta annetun lain 36 §:n 2 momentin mukaan poiketen siitä, mitä valtion maksuperustelaisissa säädetään, Pelastusopiston liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien suoritteiden hinnoittelu voi poiketa liiketalousperiaatteesta vapaaehtoisten palokuntien koulutuksessa sekä sellaisessa pelastustoimen koulutuksessa, jonka kustannukset muodostuvat erityisen kalliiksi tai jonka kysyntää valtio haluaa lisätä. Tässä momentissa tarkoitetuista suoritteista säädetään tarkemmin sisäministeriön asetuksessa. Sisäministeriön asetuksella säädetään myös näiden suoritteiden tuottamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen liittyvät perusteet.

On valtion edun mukaista pyrkiä lisäämään sellaiseen koulutukseen osallistumista, joka tukee varautumista ja varmistaa pelastustoimen järjestelmän asianmukaisen toiminnan ja palvelujen riittävyyden erityisesti poikkeuksellisen suuria voimavaroja edellyttävissä pelastustoiminnan tilanteissa. Suoritteet määritellään tarkemmin sisäministeriön asetuksessa ja samalla ministeriön asetuksessa määritellään se osuus kustannuksista, joka tulee kattaa momentissa tarkoitettua koulutuksesta perittävillä maksuilla.

Asetusehdotuksen 4 §:ssä säädettäisiin sovellettuina harjoituksina toteutettavista kursseista. Pykälän 1 momentin mukaan Pelastusopistosta annetun lain 36 §:n 2 momentissa tarkoitettuja suoritteita, joiden kysyntää valtio haluaa lisätä ja joista Pelastusopisto perisi asiakasmaksuna keskimäärin 90 prosenttia kurssin kuluista, olisivat Pelastusopiston harjoitusalueella sovellettuina harjoituksina toteutettavat kurssit, joilla opetetaan pelastuslaitosten ja sopimuspalokuntien miehistöltä vaadittavaa pelastustoiminnan ammattiteknistä osaamista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin euromäärästä, jota voitaisiin enimmillään käyttää sovellettuina harjoituksina toteutettavista kursseista aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Pelastusopisto voisi käyttää kyseisten suoritteiden kustannusten kattamiseen enintään 30 000 euroa vuodessa kuitenkin siten, että osallistujaa kohden voitaisiin käyttää enintään 450 euroa.

Suhteessa voimassa olevaan asetukseen säännöksen kustannusvastaavuutta nostettaisiin talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukaisesti. Pykälää esitetään muutettavaksi siten, että Pelastusopisto perisi asiakasmaksuna 85 %:n sijasta keskimäärin 90 % kurssin kuluista. Pelastusopisto voisi käyttää suoritteiden kustannusten kattamiseen 40 000 euron sijasta enintään 30 000 euroa vuodessa siten, että osallistujaa kohden voitaisiin käyttää 550 euron sijasta enintään 450 euroa.

Sovelletuissa harjoituksissa opiskelu tapahtuu työtodellisuutta vastaavissa olosuhteissa ja kurssien osanottajamäärä on rajattu yleensä 10–12 opiskelijaan. Käytännönläheisyyden vuoksi kurssit tulevat normaalia kalliimmiksi; opiskelijoiden ja kouluttajien työturvallisuus edellyttää, että opiskelijoiden määrä suhteessa kouluttajien määrään on normaalia pienempi.

Sovellettuina harjoituksina toteutettavat kurssit ovat valtion maksuperustelain 7 §:ssä tarkoitettuja liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavia suoritteita. Tällaisen koulutuksen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseen myönnettiin valtion talousarviossa hintatukea vuoteen 2006 saakka. Pelastusopistolle myönnetty hintatuki poistui vuoden 2007 alusta Pelastusopistosta annetun lain tultua voimaan 1.8.2006.

5 § Tietosuoritteet

Asetusehdotuksen 4 §:n mukaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 §:n 2 momentissa tarkoitettua tietoa esille hakemisesta sekä saman lain 34 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kopioiden ja tulosteiden antamisesta perittävistä maksuista päättäisi Pelastusopisto ottaen huomioon, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 §:ssä säädetään.

Säännös olisi saman sisältöinen kuin voimassa olevassa asetuksessa.

Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026 ja se olisi voimassa vuoden 2027 loppuun.

Liite   Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

9.10.2025

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

Viraston nimi: Pelastusopisto	Julkisoikeudelliset suoritteet					Liiketaloudelliset suoritteet				
	2023 toteuma	2024 toteuma	2025 ennuste	2026 tavoite	2027 tavoite	2023 toteuma	2024 toteuma	2025 ennuste	2026 tavoite	2027 tavoite
Tuotot yhteensä										
maksullisen toiminnan tuotot										
- maksullisen toiminnan myyntituotot	314	188	60	200	200	766	867	500	550	550
- maksullisen toiminnan muut tuotot						290	172	170	170	170
Tuotot yhteensä	314	188	60	200	200	1 056	1 039	670	720	720
-										
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset										
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	2	1	2	2	2	2	2	2	2
- henkilöstökustannukset	140	99	28	70	70	276	304	190	180	180
- vuokrat	5	1	1	1	1	4	4	4	4	4
- palvelujen ostot	20	20	2	10	10	39	59	50	50	50
- muut erilliskustannukset	15	15	5	9	9	14	15	10	10	10
Erilliskustannukset yhteensä	183	137	37	92	92	335	384	256	246	246
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista										
- tukitoimintojen kustannukset	120	81	17	55	55	307	335	210	200	200
- poistot	16	12	2	8	8	26	33	20	20	20
- korot	1	1	0	1	1	2	4	2	2	2
- muut yhteiskustannukset	109	70	15	46	46	403	303	180	160	160
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	246	164	34	110	110	737	675	412	382	382
Kustannukset yhteensä	429	301	71	202	202	1 072	1 059	668	628	628
Kustannusvastaavuus (Tuotot - kustannukset)	-115	-113	-11	-2	-2	-16	-20	2	92	92
Kustannusvastaavuus (%)	73 %	62 %	85 %	99 %	99 %	99 %	98 %	100 %	115 %	115 %